

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการวิเคราะห์ปริมาณงานอาจารย์
วิทยาลัยครู และศึกษาปริมาณงานของอาจารย์วิทยาลัยครู ในด้านงานสอน งานนิเทศการ
ศึกษา งานวิจัยผลิตตำรา งานส่งเสริมวิชาการ งานที่เกี่ยวกับกิจการนักศึกษา งาน
บริการชุมชน งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม งานบริหารและงานธุรการ ตามรูปแบบ
การวิเคราะห์ปริมาณงานที่พัฒนาขึ้น โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ปริมาณงานโดยใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย
อาจารย์วิทยาลัยครู 6 แห่ง ที่สุ่มจากกลุ่มวิทยาลัยครู 6 ภาค ด้วยวิธีสุ่มแบบง่าย (Simple
Random Sampling) โดยสุ่มภาคละ 1 วิทยาลัยครู ได้แก่ วิทยาลัยครูบุรีรัมย์จากกลุ่ม
วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์จากกลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือ
วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยเกษตรจากกลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง วิทยาลัยครูธนบุรีจากกลุ่ม
วิทยาลัยครูนครหลวง วิทยาลัยครูนครปฐมจากกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก และวิทยาลัยครู
สุราษฎร์ธานีจากกลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้ ซึ่งมีจำนวนอาจารย์ 159 คน 147 คน 153 คน
205 คน และ 117 คน ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างในการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย
ผู้บริหารวิทยาลัยครู ซึ่งได้แก่ อธิการ รองอธิการฝ่ายบริหาร รองอธิการฝ่ายวิชาการ
รองอธิการฝ่ายกิจการนักศึกษา รองอธิการฝ่ายแผนงาน หัวหน้าสำนักงานอธิการ หัวหน้า
คณะครูศาสตร์ หัวหน้าคณะวิทยาศาสตร์ และหัวหน้าคณะมนุษยศาสตร์ จากวิทยาลัยครู 6
แห่งคือ วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยเกษตร
วิทยาลัยครูธนบุรี วิทยาลัยครูนครปฐม และวิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี จำนวน 42 คน จาก
จำนวนผู้บริหารทั้งหมด 54 คน คิดเป็นร้อยละ 77.77 ของผู้บริหารวิทยาลัยครูทั้ง 6 แห่ง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลจาก กองแผนงาน ภาระการฝึกนักศึกษา และฝ่ายวิชาการของวิทยาลัยครู แบบสอบถามเกี่ยวกับ ปริมาณงานด้านต่าง ๆ ของวิทยาลัยครูที่ใช้สอบถามอาจารย์วิทยาลัยครู แบบสำรวจความคิดเห็น ของผู้บริหารวิทยาลัยครู และรูปแบบการวิเคราะห์ปริมาณงานอาจารย์วิทยาลัยครู เครื่องมือ ทั้งหมดนี้ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิเคราะห์ปริมาณงานอาจารย์วิทยาลัยครู โดยการคำนวณค่าต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

จำนวนอาจารย์เต็มเวลา คือ จำนวนอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนบรรยาย หรือเทียบเท่า จำนวน 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

จำนวนอาจารย์ภาระงานอื่น คือ จำนวนอาจารย์เต็มเวลาที่ทำหน้าที่ในการะงานอื่นนอกเหนือจากการสอน

จำนวนอาจารย์เต็มเวลาสุทธิ คือ จำนวนอาจารย์เต็มเวลาที่ทำหน้าที่เฉพาะการสอนโดยไม่คิดภาระงานอื่น

จำนวนชั่วโมงสอนจริง คือ จำนวนชั่วโมงสอนที่ประกอบด้วย ชั่วโมงสอนบรรยาย ชั่วโมงปฏิบัติการ และชั่วโมงฝึกงาน

จำนวนชั่วโมงสอนมาตรฐาน คือ จำนวนชั่วโมงสอนจริงที่ปรับค่า ชั่วโมงปฏิบัติการ และชั่วโมงฝึกงานให้เป็นชั่วโมงบรรยาย

จำนวนหน่วยกิต คือ ผลรวมของจำนวนหน่วยกิตของทุกกลุ่มวิชา ที่ภาควิชาหรือคณะวิชาเปิดสอน

จำนวนหน่วยกิตนักศึกษา คือ จำนวนหน่วยกิตที่คิดตามจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนจากวิชาที่เปิดสอนในภาควิชาหรือคณะวิชา

จำนวนนักศึกษาเต็มเวลา คือ จำนวนหน่วยกิตนักศึกษาที่หารด้วยจำนวนหน่วยกิต โดยเฉลี่ยที่นักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนหนึ่ง ๆ

อัตราส่วนชั่วโมงสอนจริง คือ จำนวนชั่วโมงสอนจริง โดยเฉลี่ย
ตามจำนวนอาจารย์เต็มเวลาที่ทำหน้าที่เฉพาะการสอน

อัตราส่วนชั่วโมงสอนมาตรฐาน คือ จำนวนชั่วโมงสอนมาตรฐาน
โดยเฉลี่ยตามจำนวนอาจารย์เต็มเวลาที่ทำหน้าที่เฉพาะการสอน

อัตราส่วนจำนวนหน่วยกิต คือ จำนวนหน่วยกิตที่เปิดสอน โดยเฉลี่ย
ตามจำนวนอาจารย์เต็มเวลาที่ทำหน้าที่เฉพาะการสอน

อัตราส่วนจำนวนหน่วยกิตนักศึกษา คือ จำนวนหน่วยกิตนักศึกษา โดย
เฉลี่ยตามจำนวนอาจารย์เต็มเวลาที่ทำหน้าที่เฉพาะการสอน

อัตราส่วนชั่วโมงภาระงานอื่น คือ จำนวนชั่วโมงภาระงานอื่นที่
นอกเหนือจากงานสอน โดยเฉลี่ยตามจำนวนอาจารย์ภาระงานอื่น

ค่าต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น คิดคำนวณโดยอาศัยแนวคิดจากวิธีการวิเคราะห์
ภาระงานสอน (Teaching Load) ของทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่ง ฮาโรลด์ ซี
(Harold W. See) ได้เสนอไว้ (ดูรายละเอียดในบทที่ 3)

3.2 กำหนดค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s.d.)
ของน้ำหนักค่าความถี่เห็นของผู้บริหารวิทยาลัยครู เกี่ยวกับรูปแบบการวิเคราะห์ปริมาณงาน
อาจารย์วิทยาลัยครูที่ผู้วิจัยเก็บมาขึ้น

ข้อควรระวังสำคัญจากการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ได้กำหนดรูปแบบการวิเคราะห์ปริมาณงานอาจารย์วิทยาลัยครู ในด้านงานสอน
งานนิเทศการศึกษา งานวิจัยผลิตตำรา งานส่งเสริมวิชาการ งานที่เกี่ยวข้องกับกิจการ
นักศึกษา งานบริการชุมชน งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม งานบริหารและงานธุรการ
โดยการนำเอาจำนวนอาจารย์วิทยาลัยครู จำนวนหน่วยกิตของวิชาที่เปิดสอน จำนวนกลุ่ม
(Section) ของวิชาที่เปิดสอน จำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในแต่ละวิชา จำนวน
ชั่วโมงสอนของอาจารย์วิทยาลัยครู และจำนวนชั่วโมงภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากงานสอน
มาใช้ในการวิเคราะห์ปริมาณงานในรูปแบบ (ดูจากตารางที่ 4)

2. ผลจากการนำรูปแบบไปใช้วิเคราะห์ ปริมาณงานอาจารย์วิทยาลัยครู 6 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ วิทยาลัยครูอุดรดิถี วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูธนบุรี วิทยาลัยครูนครปฐม และวิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี ในภาคเรียนต้น ปีการศึกษา 2527 พบว่า

2.1 ปริมาณงานอาจารย์วิทยาลัยครูทั้ง 6 แห่ง จากการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น ในด้านงานสอน ซึ่งประกอบด้วยชั่วโมงสอนจริง ชั่วโมงสอนมาตรฐาน และชั่วโมงสอนที่คิด ค่าเฉลี่ยตามจำนวนอาจารย์ที่ทำหน้าที่เฉพาะการสอน ซึ่งหมายถึงอัตราส่วนชั่วโมงสอนจริง และอัตราส่วนชั่วโมงสอนมาตรฐาน สรุปผลได้ดังนี้

งานสอน ถ้าสรุปตามวิทยาลัยครูที่รับภาระงานมากที่สุดจะได้อัตราส่วนต่อไปนี้

<u>งานสอน</u>	<u>วิทยาลัยครู</u>
ชั่วโมงสอนจริง	วิทยาลัยครูบุรีรัมย์
ชั่วโมงสอนมาตรฐาน	วิทยาลัยครูอุดรดิถี
อัตราส่วนชั่วโมงสอนจริง	วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี
อัตราส่วนชั่วโมงสอนมาตรฐาน	วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี

ส่วนงานอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากงานสอน พบว่า งานที่อาจารย์วิทยาลัยครู รับภาระงานมากที่สุดคือ งานบริหาร รองลงมาคือ งานธุรการ และงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการ นักศึกษา ส่วนงานที่ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเป็นงานที่อาจารย์รับภาระงานน้อยที่สุด แต่เมื่อคิด ชั่วโมงภาระงานอื่นนอกเหนือจากงานสอนเป็นค่าเฉลี่ยตามจำนวนอาจารย์ที่ทำหน้าที่ในภาระงานอื่น นอกเหนือจากงานสอน ซึ่งหมายถึงอัตราส่วนชั่วโมงภาระงานอื่น พบว่า งานบริหารเป็นงาน ที่มีอัตราส่วนชั่วโมงภาระงานมากที่สุด รองลงมาคือ งานธุรการ และงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ส่วนงานที่ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีอัตราส่วนชั่วโมงภาระงานน้อยที่สุด

คานงานอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากงานสอน ถ้าสรุปตามวิทยาลัยครูที่รับภาระงานมากที่สุดจะได้ดังต่อไปนี้

<u>งานอื่น ๆ</u>	<u>วิทยาลัยครู</u>
ชั่วโมงงานบริหาร	วิทยาลัยครูนครปฐม
ชั่วโมงงานธุรการ	วิทยาลัยครูนครปฐม
ชั่วโมงงานที่เกี่ยวกับกิจการนักศึกษา	วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยสงครณ
ชั่วโมงงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยสงครณ
อัตราส่วนชั่วโมงงานบริหาร	วิทยาลัยครูบุรีรัมย์
อัตราส่วนชั่วโมงงานธุรการ	วิทยาลัยครูนครปฐม
อัตราส่วนชั่วโมงงานพิเศษการศึกษา	วิทยาลัยครูธนบุรี
อัตราส่วนชั่วโมงงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	วิทยาลัยครูนครปฐม

2.2 ปริมาณงานอาจารย์วิทยาลัยครูจากการใช้รูปแบบที่แนะนำขึ้น เมื่อพิจารณาตามคณะวิชาของวิทยาลัยครูทั้ง 6 แห่ง พบว่า

ในคานงานสอน เกือบทุกวิทยาลัย ส่วนใหญ่คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นคณะวิชาที่ชั่วโมงสอนจริง ชั่วโมงสอนที่รับให้เป็นชั่วโมงสอนมาตรฐาน และชั่วโมงสอนเมื่อคิดค่าเฉลี่ยตามจำนวนอาจารย์ที่ทำหน้าที่เฉพาะการสอน ซึ่งหมายถึงอัตราส่วนชั่วโมงสอนจริง และอัตราส่วนชั่วโมงสอนมาตรฐาน มากกว่าคณะวิชาอื่น ซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

คานงานสอน ถ้าสรุปตามคณะวิชาที่รับภาระงานมากที่สุดจะได้ดังต่อไปนี้

<u>งานสอน</u>	<u>คณะวิชา</u>
ชั่วโมงสอนจริง	คณะวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยครูบุรีรัมย์
ชั่วโมงสอนมาตรฐาน	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูนครปฐม
อัตราส่วนชั่วโมงสอนจริง	คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยสงครณ
อัตราส่วนชั่วโมงสอนมาตรฐาน	คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยสงครณ

ส่วนงานอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากงานสอน หมายถึง งานที่อาจารย์วิทยาลัยครูแต่ละคณะวิชา รับผิดชอบภาระงานมากที่สุด คือ งานบริหาร รองลงมาคือ งานธุรการ และงานวิจัยผลิตตำรา ส่วนงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเป็นงานที่อาจารย์วิทยาลัยครูแต่ละคณะวิชา รับผิดชอบภาระงานน้อยที่สุด แต่เมื่อคิดชั่วโมงภาระงานอื่นเป็นค่าเฉลี่ยตามจำนวนอาจารย์ที่ทำหน้าที่ในภาระงานอื่นนอกเหนือจากงานสอน ซึ่งหมายถึงอัตราส่วนชั่วโมงภาระงานอื่น หมายถึง งานบริหาร เป็นงานที่มีอัตราส่วนชั่วโมงภาระงานมากที่สุด รองลงมาคืองานธุรการ งานที่เกี่ยวข้องกับกิจการนักศึกษา และงานวิจัยผลิตตำรา ส่วนงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีอัตราส่วนชั่วโมงงานน้อยที่สุด สรุปผลได้ดังนี้

คานงานอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากงานสอน ถ้าสรุปตามคณะวิชาที่รับผิดชอบภาระงานมากที่สุดจะได้อะไรต่อไปนี้

<u>งานอื่น ๆ</u>	<u>คณะวิชา</u>
ชั่วโมงงานบริหาร	คณะวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยครูนครปฐม
ชั่วโมงงานธุรการ	คณะมนุษยศาสตร์ฯ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยครูสงขลา
ชั่วโมงงานวิจัยผลิตตำรา	คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี
ชั่วโมงงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	คณะมนุษยศาสตร์ฯ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยครูสงขลา
อัตราส่วนชั่วโมงงานบริหาร	คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์
อัตราส่วนชั่วโมงงานธุรการ	คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูนครปฐม
อัตราส่วนชั่วโมงงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการนักศึกษา	คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยครูสงขลา
อัตราส่วนชั่วโมงงานวิจัยผลิตตำรา	คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์
อัตราส่วนชั่วโมงงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	คณะมนุษยศาสตร์ฯ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยครูสงขลา

นอกจากนี้ยังพบว่า คณะครุศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี มีอาจารย์ในคณะวิชาปฏิบัติงานมากกว่าคณะภาระงานที่กำหนดไว้

2.3 ปริมาณงานอาจารย์ คณะครุศาสตร์รองวิทยาลัยครู 6 แห่ง เมื่อพิจารณาแต่ละภาควิชาพบว่า

คํานงานสอน เกือบทุกวิทยาลัย ส่วนใหญ่ภาควิชาหลักสูตรและการสอน เป็นภาควิชาที่มีชั่วโมงสอนจริง และชั่วโมงสอนที่ปรับเป็นชั่วโมงสอนมาตรฐานแล้วมากกว่าภาควิชาอื่น และเมื่อคิดชั่วโมงสอนเป็นค่าเฉลี่ยตามจำนวนอาจารย์ที่ทำหน้าที่เฉพาะการสอน ซึ่งหมายถึงอัตราส่วนชั่วโมงสอนจริง และอัตราส่วนชั่วโมงสอนมาตรฐาน แล้วสรุปผลได้ดังนี้

คํานงานสอน ถ้าสรุปตามภาควิชาในคณะครุศาสตร์ที่รับภาระงานมากที่สุด จะไดคังต่อไปนี้

<u>งานสอน</u>	<u>ภาควิชาในคณะครุศาสตร์</u>
ชั่วโมงสอนจริง	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยสงครณ
ชั่วโมงสอนมาตรฐาน	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยสงครณ
อัตราส่วนชั่วโมงสอนจริง	ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยสงครณ
อัตราส่วนชั่วโมงสอนมาตรฐาน	ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยสงครณ

ส่วนงานอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากงานสอน พบว่า งานที่อาจารย์ คณะครุศาสตร์ รับผิดชอบมากที่สุด คือ งานบริหาร รองลงมาก็คือ งานวิจัยผลิตตำรา งานธุรการ และงานนิเทศการศึกษา ส่วนงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเป็นงานที่อาจารย์ คณะครุศาสตร์ รับผิดชอบน้อยที่สุด เมื่อคิดชั่วโมงภาระงานอื่นเป็นค่าเฉลี่ยตามจำนวนอาจารย์ที่ทำหน้าที่ในภาระงานอื่น นอกเหนือจากงานสอน ซึ่งหมายถึงอัตราส่วนชั่วโมงภาระงานอื่น พบว่า งานบริหารมีอัตราส่วนชั่วโมงภาระงานมากที่สุด รองลงมาก็คือ งานวิจัยผลิตตำรา งานธุรการและงานนิเทศการศึกษา ส่วนงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีอัตราส่วนชั่วโมงภาระงานน้อยที่สุด สรุปผลได้ดังนี้

คํานงานอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากงานสอน ถ้าสรุปตามภาควิชาในคณะครุศาสตร์ที่รับภาระงานมากที่สุดจะไดคังต่อไปนี้

งานอื่น ๆ

ภาควิชาในคณะครุศาสตร์

ชั่วโมงงานบริหาร	ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี
ชั่วโมงงานวิจัยผลิตตำรา	ภาควิชาทดสอบและวิจัย วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี
ชั่วโมงงานธุรการ	ภาควิชาเทคนิคสูตรและการสอน วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี
ชั่วโมงงานนิเทศการศึกษา	ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา วิทยาลัยครูธนบุรี
ชั่วโมงงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี
อัตราส่วนชั่วโมงงานบริหาร	ภาควิชาอนุบาล วิทยาลัยครูบุรีรัมย์
อัตราส่วนชั่วโมงงานวิจัยผลิตตำรา	ภาควิชาทดสอบและวิจัย วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาสงครณ
อัตราส่วนชั่วโมงงานธุรการ	ภาควิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรม วิทยาลัยครูบุรีรัมย์
อัตราส่วนชั่วโมงงานนิเทศการศึกษา	ภาควิชาทดสอบและวิจัย วิทยาลัยครูธนบุรี
อัตราส่วนชั่วโมงงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	ภาควิชาทดสอบและวิจัย วิทยาลัยครูธนบุรี

นอกจากนี้ยังพบว่า ภาควิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรม วิทยาลัยครูธนบุรี ภาควิชาทดสอบและวิจัย และภาควิชาพื้นฐานการศึกษา วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี ภาควิชาจิตวิทยาและภาควิชาอนุบาล วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาสงครณ มีอาจารย์ในภาควิชาปฏิบัติงานมากกว่าเกณฑ์ภาระงานที่กำหนดไว้

2.4 ปริมาณงานอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ของวิทยาลัยครู 6 แห่ง เมื่อพิจารณาแต่ละภาควิชา พบว่า

คานงานสอน เกือบทุกวิทยาลัยครู ส่วนใหญ่ภาควิชาภาษาไทยเป็นภาควิชาที่มีชั่วโมงสอนจริง และชั่วโมงสอนที่ปรับเป็นชั่วโมงสอนมาตรฐานมากกว่าภาควิชาอื่น และเมื่อคิดชั่วโมงสอนเป็นค่าเฉลี่ยตามจำนวนอาจารย์ที่ทำหน้าที่เฉพาะการสอน ซึ่งหมายถึงอัตราส่วนชั่วโมงสอนจริงและอัตราส่วนชั่วโมงสอนมาตรฐาน แล้วสรุปผลได้ดังนี้

คํานงานสอน ถ้าสรุปตามภาควิชาในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
ที่รับภาระงานมากที่สุดจะไดคังต่อไปนี้

<u>งานสอน</u>	<u>ภาควิชาในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์</u>	
ชั่วโมงสอนจริง	ภาควิชาภาษาไทย	วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์
ชั่วโมงสอนมาตรฐาน	ภาควิชาภาษาไทย	วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์
อัตราส่วนชั่วโมงสอนจริง	ภาควิชาศิลปะศึกษา	วิทยาลัยครูธนาบุรี
อัตราส่วนชั่วโมงสอนมาตรฐาน	ภาควิชาศิลปะศึกษา	วิทยาลัยครูธนาบุรี

ส่วนงานอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากงานสอน หมายความว่า งานที่อาจารย์ คณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รับผิดชอบมากที่สุดคือ งานบริหาร รองลงมาคือ งานธุรการ
และงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการนักศึกษา ส่วนงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเป็นงานที่อาจารย์คณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์รับผิดชอบน้อยที่สุด เมื่อคิดชั่วโมงภาระงานอื่นเป็นค่าเฉลี่ยตาม
จำนวนอาจารย์ที่ทำหน้าที่ในภาระงานอื่นนอกเหนือจากการสอน ซึ่งหมายถึงอัตราส่วนชั่วโมง
ภาระงานอื่น หมายความว่า งานบริหารมีอัตราส่วนชั่วโมงภาระงานมากที่สุด รองลงมาคือ งานธุรการ
และงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการนักศึกษา ส่วนงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีอัตราส่วนชั่วโมงภาระงาน
น้อยที่สุด สรุปผลได้คังนี้

คํานงานอื่นที่นอกเหนือจากงานสอน ถ้าสรุปตามภาควิชาในคณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ที่รับภาระงานมากที่สุดจะไดคังต่อไปนี้

<u>งานอื่น ๆ</u>	<u>ภาควิชาในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์</u>	
ชั่วโมงงานบริหาร	ภาควิชาภาษาไทย	วิทยาลัยครูนครปฐม
ชั่วโมงงานธุรการ	ภาควิชาประวัติศาสตร์	วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยเกษตร
ชั่วโมงงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการนักศึกษา	ภาควิชาภาษาไทย	วิทยาลัยครูนครปฐม
ชั่วโมงงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	ภาควิชาศิลปะศึกษา	วิทยาลัยครูนครปฐม
อัตราส่วนชั่วโมงงานบริหาร	ภาควิชาปรัชญาและศาสนา	วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี
อัตราส่วนชั่วโมงงานธุรการ	ภาควิชาสหกรณ์	วิทยาลัยครูบุรีรัมย์
อัตราส่วนชั่วโมงงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการนักศึกษา	ภาควิชาสหกรณ์	วิทยาลัยครูนครปฐม
อัตราส่วนชั่วโมงงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	ภาควิชานาฏศิลป์	วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยเกษตร

นอกจากนี้ยังพบว่า ภาควิชานาฏศิลป์ วิทยาลัยครูนครปฐม ภาควิชาประวัติศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรี และภาควิชาสังคมศึกษา วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี มีอาจารย์ในภาควิชาปฏิบัติงานมากกว่าเกณฑ์ภาระงานที่กำหนดไว้

2.5 ปริมาณงานอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ ของวิทยาลัยครู 6 แห่ง เมื่อพิจารณาแต่ละภาควิชา พบว่า

คานงานสอน เกือบทุกวิทยาลัยครู ส่วนใหญ่ภาควิชาพลศึกษาเป็นภาควิชาที่มีชั่วโมงสอนจริงมากกว่าภาควิชาอื่น แต่เมื่อปรับชั่วโมงสอนจริงให้เป็นชั่วโมงสอนมาตรฐานแล้ว ส่วนใหญ่ภาควิชาอุตสาหกรรมศิลป์เป็นภาควิชาที่มีชั่วโมงสอนมาตรฐานมากกว่าภาควิชาอื่น และเมื่อคิดชั่วโมงสอนเป็นค่าเฉลี่ยตามจำนวนอาจารย์ที่ทำหน้าที่เฉพาะการสอน ซึ่งหมายถึงอัตราส่วนชั่วโมงสอนจริง และอัตราส่วนชั่วโมงสอนมาตรฐาน แล้วสรุปผลได้ดังนี้

คานงานสอน ถ้าสรุปตามภาควิชาในคณะวิทยาศาสตร์ที่รับภาระงานมากที่สุด จะได้อัตราส่วนต่อไปนี้

งานสอน

ชั่วโมงสอนจริง	ภาควิชาพลศึกษา	วิทยาลัยครูบุรีรัมย์
ชั่วโมงสอนมาตรฐาน	ภาควิชาอุตสาหกรรมศิลป์	วิทยาลัยครูบุรีรัมย์
อัตราส่วนชั่วโมงสอนจริง	ภาควิชาเคมี	วิทยาลัยครูบุรีรัมย์
อัตราส่วนชั่วโมงสอนมาตรฐาน	ภาควิชาเคมี	วิทยาลัยครูบุรีรัมย์

ส่วนงานอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากงานสอน พบว่า งานที่อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์รับภาระงานมากที่สุดคือ งานบริหาร รองลงมาคืองานธุรการ งานที่เกี่ยวข้องกับกิจการนักศึกษาและงานวิจัยผลิตตำรา ส่วนงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป็นงานที่อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์รับภาระงานน้อยที่สุด เมื่อคิดชั่วโมงภาระงานอื่นเป็นค่าเฉลี่ยตามจำนวนอาจารย์ที่ทำหน้าที่ในภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากงานสอน ซึ่งหมายถึงอัตราส่วนชั่วโมงภาระงานอื่นแล้วพบว่า งานบริหารเป็นงานที่มีอัตราส่วนชั่วโมงภาระงานมากที่สุด รองลงมาคืองานธุรการและงานวิจัยผลิตตำรา ส่วนงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเป็นงานที่มีอัตราส่วนชั่วโมงภาระงานน้อยที่สุดสรุปผลได้ดังนี้

ทำงานอื่นนอกเหนือจากงานสอน ถ้าสรุปตามภาควิชาในคณะวิทยาศาสตร์
ที่รับภาระงานมากที่สุดจะได้อะไรต่อไปนี้

งานอื่น ๆ

ภาควิชาในคณะวิทยาศาสตร์

ชั่วโมงงานบริหาร	ภาควิชาคณิตศาสตร์ วิทยาลัยครูนครปฐม
ชั่วโมงงานธุรการ	ภาควิชาสหกรรมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาสงครณ
ชั่วโมงงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการนักศึกษา	ภาควิชาสหกรรมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาสงครณ
ชั่วโมงงานวิจัยผลิตตำรา	ภาควิชาอุตสาหกรรมศิลป์ วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี
ชั่วโมงงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	ภาควิชาฟิสิกส์ วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี
อัตราส่วนชั่วโมงงานบริหาร	ภาควิชาฟิสิกส์ วิทยาลัยครูบุรีรัมย์
อัตราส่วนชั่วโมงงานธุรการ	ภาควิชาเคมี วิทยาลัยครูนครปฐม
อัตราส่วนชั่วโมงงานวิจัยผลิตตำรา	ภาควิชาเกษตรศาสตร์ วิทยาลัยครูบุรีรัมย์
อัตราส่วนชั่วโมงงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	ภาควิชาเลศศึกษา วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาสงครณ

นอกจากนี้ยังพบว่า ภาควิชาสหกรรมศาสตร์ และภาควิชาสุขศึกษา
วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาสงครณ ภาควิชาเกษตรศาสตร์ ภาควิชาสหกรรมศาสตร์ ภาควิชา
สุขศึกษา และภาควิชาอุตสาหกรรมศิลป์ วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี มีอาจารย์ในภาควิชา
ปฏิบัติงานมากกว่าเกณฑ์ภาระงานที่กำหนดไว้

3. การสำรวจความคิดเห็นผู้บริหารวิทยาลัยครู เกี่ยวกับรูปแบบการวิเคราะห์
ปริมาณงานอาจารย์วิทยาลัยครูที่พัฒนาขึ้น พบว่า

3.1 ผู้บริหารทุกวิทยาลัยครูมีความคิดเห็นว่ารูปแบบการวิเคราะห์ปริมาณงาน
อาจารย์วิทยาลัยครูที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติในระดับสูงได้แก่ ด้านความ
ครอบคลุมภาระงานทุกด้านของอาจารย์วิทยาลัยครู ความเป็นประโยชน์ในการวางแผนงานด้าน
บุคลากร การจัดอัตราค่าจ้าง การนำข้อมูลไปปรับปรุงงานที่รับผิดชอบได้ ความเป็นระบบ
ในการวิเคราะห์ปริมาณงานและการนำรูปแบบไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานของวิทยาลัยครู ในระดับ
ปานกลางนี้ได้แก่ ด้านความเข้าใจในการอ่านรูปแบบ ความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ใน
วิทยาลัยครู และความถูกต้องในการนำรูปแบบไปใช้

3.2 ผู้บริหารแต่ละวิทยาลัยครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการวิเคราะห์
ปริมาณงานที่หมายถึงในการนำไปปฏิบัติ สรุปผลได้ดังนี้

ความคิดเห็น	ระดับความเหมาะสมในความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยครู					
	อัครดิศด	บุรีรัมย์	เพชรบุรี	ธนบุรี	นครปฐม	สุราษฎร์ธานี
1. ความครอบคลุมภาระงานทุกด้านของ อาจารย์วิทยาลัยครู	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
2. ความเป็นประโยชน์ในการวางแผนงาน ตามบุคลากร	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
3. การนำรูปแบบไปใช้เป็นข้อมูลตามบุคลากร	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
4. ความเป็นประโยชน์ในการจัดอัตรากำลัง อาจารย์	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
5. การนำข้อมูลไปปรับปรุงงานที่รับผิดชอบ ปานกลาง		สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	สูง
6. ความเป็นระบบในการวิเคราะห์ ปริมาณงาน	สูง	ปานกลาง	สูง	สูง	สูง	สูง
7. การนำรูปแบบไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ของวิทยาลัยครู	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
8. ความเข้าใจในการอ่านรูปแบบ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
9. ความยุ่งยากในการนำรูปแบบไปใช้	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง
10. ความเหมาะสมในการนำไปใช้ใน วิทยาลัยครู	ปานกลาง	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	สูง

อภิปรายผลการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มีนารูปแบบการวิเคราะห์ปริมาณงานอาจารย์วิทยาลัยครูขึ้น เพื่อศึกษา
ปริมาณงาน อาจารย์วิทยาลัยครูในด้าน งานสอน งานพิเศษการศึกษา งานวิจัยผลิตตำรา งาน
ส่งเสริมวิชาการ งานที่เกี่ยวกับกิจการนักศึกษา งานบริการชุมชน งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
งานบริหารและงานธุรการ รูปแบบนี้นอกจากจะเสนอจำนวนชั่วโมงที่อาจารย์ปฏิบัติงานในภาระ

งานด้านต่าง ๆ แล้วยังได้เสนอจำนวนชั่วโมงที่อาจารย์ปฏิบัติงานโดยเฉลี่ยตามจำนวนอาจารย์ที่ปฏิบัติงานนั้น ๆ เพื่อแจ้งให้คณะกรรมการรับผิดชอบของอาจารย์วิทยาลัยครูในงานนั้น ๆ อย่างแท้จริง และรูปแบบการวิเคราะห์ปริมาณงานนี้ยังมีรายละเอียดไปในด้านงานสอน นอกจากจำนวนชั่วโมงสอนจริงแล้ว ยังเสนอจำนวนชั่วโมงสอนจริงที่ถูกรับให้เป็นชั่วโมงสอนมาตรฐาน จำนวนหน่วยกิตที่เปิดสอน จำนวนหน่วยกิตที่พิจารณาตามจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน จำนวนนักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบในการสอนและค่าเฉลี่ยของจำนวนเหล่านี้ คิดตามจำนวนอาจารย์ที่ทำหน้าที่เฉพาะการสอนเท่านั้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะแสดงให้เห็นถึงภาระรับผิดชอบของอาจารย์วิทยาลัยครูด้านงานสอนนอกเหนือจากชั่วโมงสอนที่รับผิดชอบเท่านั้น เนื่องจากงานสอนเป็นงานหลัก และเป็นงานสำคัญของวิทยาลัยครู จะเห็นได้ว่ารูปแบบนี้จึงเสนอรายละเอียดเน้นไปในด้านงานสอน อันจะเป็นข้อมูลที่สำคัญในการพิจารณาสำหรับผู้บริหารด้วย เพราะถ้าจะนำเอาจำนวนชั่วโมงภาระงานด้านต่าง ๆ ที่อาจารย์ปฏิบัติงานมาพิจารณาเท่านั้น จะไม่เห็นถึงภาระงานหลักที่รับผิดชอบ แต่เมื่อนำรายละเอียดทั้งหมดที่รูปแบบนี้เสนอมาพิจารณาประกอบกันทั้งหมด ย่อมจะเห็นภาระรับผิดชอบของอาจารย์วิทยาลัยครูได้อย่างดี อันจะนำมาซึ่งความถูกต้องยุติธรรมในการตัดสินใจวางแผนงานบริหารของผู้บริหารได้

2. รูปแบบการวิเคราะห์ปริมาณงานของอาจารย์วิทยาลัยครูนี้จะเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับปริมาณงานของอาจารย์วิทยาลัยครูได้ตั้งแต่ระดับภาควิชา คณะวิชา และรวมทั้งวิทยาลัยครู ในการวิจัยนี้ได้นำข้อมูลค่าปริมาณงานของอาจารย์วิทยาลัยครู 6 แห่ง คือ วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ วิทยาลัยครูธนบุรี วิทยาลัยครูนครปฐม และวิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี ในภาคเรียนต้น ปีการศึกษา 2527 นำไปทดลองใช้ในรูปแบบการวิเคราะห์ปริมาณงานของอาจารย์วิทยาลัยครูที่นำมาขึ้น ทำให้ได้ผลการวิจัยดังนี้ ในด้านงานสอนนั้นพบว่า จำนวนชั่วโมงสอนจริงเมื่อถูกรับค่าให้เป็นชั่วโมงสอนมาตรฐานแล้ว ได้ขอทบทวนว่า ปริมาณงานอาจารย์วิทยาลัยครู 6 แห่งนั้น วิทยาลัยครูบุรีรัมย์มีชั่วโมงสอนจริงมากที่สุด แต่เมื่อปรับชั่วโมงสอนจริงเป็นชั่วโมงสอนมาตรฐานแล้ว วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์กลับเป็นวิทยาลัยครูที่มีชั่วโมงสอนมาตรฐานมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากวิทยาลัยครูบุรีรัมย์อาจได้ทำการเปิดวิชาสอนที่มีภาคปฏิบัติและภาคฝึกงานมากกว่าวิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ ซึ่งชั่วโมงสอนจริงนั้นประกอบด้วย ชั่วโมงบรรยาย ชั่วโมงปฏิบัติการ และชั่วโมงฝึกงาน เมื่อนำชั่วโมงสอนจริงมาปรับให้เป็นชั่วโมงสอนมาตรฐาน หมายความว่า นำเอาชั่วโมงปฏิบัติการและชั่วโมงฝึกงานมาปรับค่า

ให้เป็นชั่วโมงสอนบรรยาย แล้วจำนวนชั่วโมงจะเปลี่ยนแปลงไป จึงทำให้วิทยาลัยครู
 อุดรดิตถ์กลับมีชั่วโมงสอนมาตรฐานมากกว่าวิทยาลัยครูบุรีรัมย์ กรณีเดียวกันนี้ ปริมาณงาน
 คำนวณงานสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูเมื่อพิจารณาตามคณะวิชา ก็เช่นกัน พบว่า คณะวิทยาศาสตร์
 วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ มีชั่วโมงสอนจริงมากที่สุด แต่เมื่อปรับชั่วโมงสอนจริงเป็นชั่วโมงสอน
 มาตรฐานแล้ว คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูนครปฐม มีชั่วโมงสอนมาตรฐาน
 มากที่สุด แต่เนื่องจากบางคณะวิชาอาจจะไม่เปิดวิชาสอนที่มีภาคฝึกงานและภาคปฏิบัติ ดังนั้น
 จึงไม่มีชั่วโมงปฏิบัติการและชั่วโมงฝึกงาน ชั่วโมงสอนจริงจึงมีแต่ชั่วโมงสอนบรรยายเพียงอย่าง
 เดียว ทำให้ชั่วโมงสอนจริงและชั่วโมงสอนมาตรฐานมีค่าเท่ากัน เช่น ปริมาณงานคำนวณงานสอน
 ในคณะครุศาสตร์ของวิทยาลัยครู 6 แห่ง พบว่า ภาควิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครู
 เพชรบุรีวิทยาลัยนครพนม มีชั่วโมงสอนจริงและชั่วโมงสอนมาตรฐานมากที่สุด และในคณะมนุษยศาสตร์
 และสังคมศาสตร์ของวิทยาลัยครู 6 แห่งพบว่า ภาควิชาภาษาไทย วิทยาลัยครูอุดรดิตถ์มีชั่วโมง
 สอนจริงและชั่วโมงสอนมาตรฐานมากที่สุด แต่เนื่องจากคณะวิทยาศาสตร์ เป็นคณะวิชาที่เปิดวิชา
 สอนส่วนใหญ่เป็นวิชาที่ทั้งภาคปฏิบัติและภาคฝึกงาน เมื่อชั่วโมงสอนจริงถูกรับเป็นชั่วโมงสอน
 มาตรฐานจึงเกิดผล เช่น ในคณะวิทยาศาสตร์ ของวิทยาลัยครูทั้ง 6 แห่งพบว่า ภาควิชา
 หลักศึกษา วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ มีชั่วโมงสอนจริงมากที่สุด แต่ภาควิชาอุตสาหกรรมศิลป์
 วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ มีชั่วโมงสอนมาตรฐานมากที่สุด และสำหรับชั่วโมงสอนจริง เมื่อนำ
 ชั่วโมงสอนภาคคิดค่าเฉลี่ยตามจำนวนอาจารย์ที่ทำหน้าที่เฉพาะการสอน ซึ่งหมายถึงอัตราส่วน
 ชั่วโมงสอนแล้วก็เกิดผลเช่นเดียวกัน เช่น ปริมาณงานคำนวณงานสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูทั้ง
 6 แห่งนั้น วิทยาลัยครูบุรีรัมย์มีชั่วโมงสอนจริงมากที่สุด แต่วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานีกลับมี
 อัตราส่วนชั่วโมงสอนจริง และอัตราส่วนชั่วโมงสอนมาตรฐานมากที่สุด ก็เป็นเช่นนั้นเนื่องจาก
 จากอัตราส่วนชั่วโมงสอนคือ ชั่วโมงสอนที่คิดค่าเฉลี่ยตามจำนวนอาจารย์ที่ทำหน้าที่เฉพาะการ
 สอน ซึ่งจำนวนอาจารย์ที่ทำมาหาค่าเฉลี่ยมีจำนวนแตกต่างกัน จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้น
 ซึ่งผลการวิจัยปริมาณงานคำนวณงานสอนอาจารย์วิทยาลัยครู เมื่อพิจารณาแต่ละคณะวิชาและภาควิชา
 ก็มีผลเช่นเดียวกันนี้

เมื่อนำจำนวนชั่วโมงสอนจริง จำนวนชั่วโมงสอนมาตรฐาน และอัตราส่วน
 ชั่วโมงสอนมาพิจารณา จะเห็นว่าทั้งจำนวนชั่วโมงสอนมาตรฐานและอัตราส่วนชั่วโมงสอน
 เป็นสิ่งที่ทำให้การพิจารณาปริมาณงานคำนวณงานสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูเป็นไปอย่างมีระบบ
 เพราะถ้าจะนำเอาเฉพาะชั่วโมงสอนจริงมาพิจารณาเพียงอย่างเดียว ย่อมไม่เกิดความยุติธรรม

เนื่องจากแต่ละวิทยาลัยครูมีจำนวนอาจารย์ไม่เท่ากัน เมื่อพิจารณาเฉพาะชั่วโมงสอนจริงย่อมไม่เกิดความเท่าเทียมกัน และเมื่อคิดเป็นอัตราส่วนชั่วโมงสอนแล้วจะช่วยในการพิจารณาเปรียบเทียบ ชั่วโมงการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในจำนวนชั่วโมงสอนจริงนั้นประกอบด้วยชั่วโมงสอนบรรยาย ชั่วโมงปฏิบัติการ และชั่วโมงฝึกงาน ถ้าปรับให้เป็นชั่วโมงสอนมาตรฐาน โดยการปรับชั่วโมงปฏิบัติการและชั่วโมงฝึกงานให้เป็นชั่วโมงสอนบรรยายแล้ว ย่อมจะช่วยให้ดีขึ้นในการวางแผนงาน

สำหรับงานด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากงานสอน เมื่อพิจารณาตามวิทยาลัยครูตามคณะวิชาและตามภาควิชา พบว่า งานที่อาจารย์รับภาระงานมากที่สุดคืองานบริหาร รองลงมาคือ งานธุรการ งานที่เกี่ยวข้องกับกิจการนักศึกษา งานวิจัยผลิตตำรา งานนิเทศการศึกษา ส่วนงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเป็นงานที่อาจารย์รับภาระงานน้อยที่สุด และเมื่อคิดชั่วโมงภาระงานด้านอื่น ๆ เป็นค่าเฉลี่ยตามจำนวนอาจารย์ที่ทำหน้าที่ในภาระงานอื่นนอกเหนือจากงานสอน ซึ่งหมายถึงอัตราส่วนชั่วโมงภาระงานอื่นแล้ว ปรากฏว่ามีผลดังเช่น วิทยาลัยครูนครปฐม มีชั่วโมงภาระงานบริหารมากที่สุด แต่เมื่อคิดเป็นอัตราส่วนชั่วโมงภาระงานบริหารแล้ว ปรากฏว่าวิทยาลัยครูรัชมัย มีอัตราส่วนชั่วโมงภาระงานบริหารมากที่สุด เป็นต้น

ที่เป็นดังนี้เพราะจำนวนอาจารย์ที่ทำหน้าที่ในภาระงานอื่น นอกเหนือจากงานสอน มีจำนวนแตกต่างกันจึงเกิดผลเช่นนี้ ซึ่งผลการวิจัยปริมาณงานด้านอื่น ๆ ของอาจารย์วิทยาลัยครู เมื่อพิจารณาตามคณะวิชาและภาควิชาที่มีผลเช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาถึงชั่วโมงภาระงานอื่น และอัตราส่วนชั่วโมงภาระงานอื่น จะเห็นว่าเมื่อหาค่าเฉลี่ยแล้ว จะทำให้เกิดความเท่าเทียมกันในการพิจารณาปริมาณงานในสถานต่าง ๆ นอกจากงานสอน ถ้านำเอาเฉพาะชั่วโมงภาระงานอื่น มาพิจารณาจะไม่เกิดความยุติธรรม เพราะจำนวนอาจารย์ที่ปฏิบัติภาระงานอื่นไม่เท่ากัน เมื่อคิดค่าเฉลี่ยของชั่วโมงภาระงานอื่นตามจำนวนอาจารย์ที่ปฏิบัติภาระงานอื่น นอกจากงานสอนย่อมแสดงถึงภาระงานที่รับผิดชอบของอาจารย์ได้มากขึ้น ในการพิจารณาปริมาณงานความรับผิดชอบ กรณีที่มีอาจารย์ในภาควิชาหรือในคณะวิชาที่ปฏิบัติงานมากกว่าเกณฑ์ภาระงานที่กำหนดไว้ จำนวนอาจารย์เต็มเวลาสุทธิมีค่าคิดลบ เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ในภาควิชาหรือคณะวิชานั้นมีจำนวนน้อยเกินกว่าที่จะรับผิดชอบงานในภาควิชาหรือคณะวิชาได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรืออีกแง่หนึ่ง อาจารย์ในภาควิชาหรือคณะวิชานั้น ๆ ไปรับผิดชอบภาระงานอื่น ๆ ที่นอกเหนือจาก

งานสอนมากเกินไปนั่นเอง ดังนั้น สิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวบ่งบอกให้ผู้บริหารได้เห็นถึงปัญหาในการทำงานที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี จึงน่าที่จะเป็นข้อมูลอันสำคัญอย่างยิ่ง ในการบริหารงานของผู้บริหารวิทยาลัยครู

3. ในการสำรวจความคิดเห็นผู้บริหารวิทยาลัยครูทั้ง 6 แห่ง เกี่ยวกับรูปแบบการวิเคราะห์ปริมาณงานอาจารย์วิทยาลัยครู พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ให้ความสนใจ โดยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบว่ามีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติในระดับสูง ยกเว้นบางขอความคิดเห็น ได้แก่ การทำความเข้าใจในการอ่านรูปแบบยังอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้มีข้อเสนอแนะจากผู้บริหารว่ารูปแบบการวิเคราะห์ปริมาณงานมีความละเอียดมาก และการใช้คำจำกัดความยากที่จะเข้าใจ ซึ่งอาจเป็นเพราะรูปแบบนี้เป็นสิ่งใหม่ และในการใช้จำกัดความบางคำนั้น ถ้าดูจากรูปแบบโดยไม่มีคำอธิบายจะทำความเข้าใจได้ยาก ถ้าในการนำไปปฏิบัติจริง ๆ ไม่น่าจะเป็นปัญหา เพราะก่อนที่จะทำการวิเคราะห์ก็ต้องทำความเข้าใจคำเหล่านั้นเสียก่อน สำหรับขอความคิดเห็นอื่น เช่น ความเหมาะสมในการนำรูปแบบไปใช้ในวิทยาลัยครู ผู้บริหารได้เสนอความคิดเห็นว่ายังมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะเป็นสิ่งใหม่ซึ่งยังไม่คุ้นเคย ดังนั้นน่าจะได้นำไปใช้ระยะหนึ่ง แล้วมีการติดตามผลปรับปรุงต่อไป อันจะทำให้รูปแบบนี้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น เพื่อเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในการนำไปใช้ในวิทยาลัยครู สำหรับขอความคิดเห็นเกี่ยวกับความยุ่งยากในการนำรูปแบบไปใช้นั้นอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าการยอมรับยังเป็นไปได้ไม่มากนัก เหตุผลก็เช่นเดิมคือความเป็นสิ่งใหม่ รวมทั้งรูปแบบได้ครอบคลุมงานที่มีรายละเอียดค่อนข้างมาก อย่างไรก็ตามถ้ามีการนำไปใช้ และปรับปรุงงานเป็นมาตรฐานแล้ว ย่อมเกิดคุณค่าและประโยชน์ เหตุผลอีกประการหนึ่งก็คือ ตัวอย่างรูปแบบการวิเคราะห์ปริมาณงานที่แนบไปพร้อมแบบสำรวจนั้น ผู้วิจัยอธิบายการใช้ยังไม่ละเอียดและสื่อความหมายไม่ดีพอ ทำให้ผู้บริหารมีความเห็นว่ายากในการนำไปใช้ ถ้าได้อธิบายรูปแบบให้ละเอียดเพื่อความเข้าใจได้ดีแล้วจะทำให้สิ่งยุ่งยากเป็นสิ่งที่ยอมรับได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

1. รูปแบบการวิเคราะห์ปริมาณงานอาจารย์วิทยาลัยครูที่พัฒนาขึ้นนี้ ควรได้รับการพิจารณาจากผู้บริหารวิทยาลัยครู นำไปใช้เพื่อเป็นข้อมูลอย่างหนึ่งสำหรับการบริหารงานใน

ด้านการวางแผนจัดอัตรากำลัง และการพัฒนาบุคลากรอาจารย์วิทยาลัยครูให้ตรงกับความต้องการ และความเหมาะสมสำหรับวิทยาลัยครู

2. การวิจัยครั้งนี้พบว่า อาจารย์วิทยาลัยครูส่วนใหญ่รับภาระงานที่นอกเหนือจาก งานสอนมากเกินไป ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อถึงงานสอน ฉะนั้นทางฝ่ายบริหารวิทยาลัยครูควรจะได้ หาทางสนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์วิทยาลัยครูมุ่งทำงานงานสอนให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. เนื่องจากการวิจัยนี้ ได้พัฒนารูปแบบการวิเคราะห์ปริมาณงานอาจารย์วิทยาลัยครู ในปีการศึกษา 2527 ซึ่งต่อมาในปีการศึกษา 2528 ทางกรมการฝึกหัดครูได้มีการเปลี่ยนแปลง ภาระหน้าที่ของวิทยาลัยครูขึ้นใหม่ ดังนั้นเพื่อความเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง ควรมีการ ศึกษาในเชิงประเมิณว่ารูปแบบการวิเคราะห์ปริมาณงานอาจารย์วิทยาลัยครูมีความเหมาะสม เพียงใด

2. ควรนำรูปแบบการวิเคราะห์ปริมาณงานอาจารย์วิทยาลัยครูที่พัฒนาขึ้น เป็น เครื่องมือในการวิจัยด้านภาระงานต่อไป

3. ควรมีการพัฒนารูปแบบการวิเคราะห์ปริมาณงาน เพื่อการนำไปใช้ในหน่วยงาน
อื่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย